

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău din 25 martie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Cresiun Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar
și domiciliat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 06.09.2018 – 25.03.2019;*

2. *instanța de apel: 24.04.2019 – 05.06.2019;*

3. *instanța de recurs: 25.11.2019 – 19.02.2020.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chisinău, sediul Buiucani din 25 martie 2019 inculpatul Cresiun Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite lui Cresiun Ivan s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) an, dispunându-se neexecutarea pedepsei aplicate, dacă în perioada de probațiune, inculpatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de părțile civile Gavrilița Valeri și Gavrilița Maxim privind încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în sumă de 50 000 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan în beneficiul părților civile Gavrilița Valeri și Gavrilița Maxim prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei. În rest, pretenția privind încasarea prejudiciului moral în suma restantă s-a respins ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan în beneficiul părții civile Gavrilița Valeri cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Cresiun Ivan a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, în următoarele circumstanțe:

La data de 14.07.2018, aproximativ la ora 10:20, cet. Cresiun Ivan, aflându-se la volanul autovehiculului microbuzului de model „Mercedes Sprinter”, cu n/î xxxxx, cu ruta 134, se deplasa pe str. Calea Orheiului din direcția bd. Renașterii Naționale spre str. Ceucari, mun. Chișinău. În timpul deplasării, conducătorul auto Cresiun Ivan n-a manifestat prudența sporită la trafic, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, n-a ținut permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, prin ce a ignorat Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), emisă în scopul executării prevederilor articolului 37 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 „privind siguranța traficului rutier”, prevederile pct. 45 al RCR, conform căruia 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-

ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și ca urmare în afara trecerii pentru pietoni, la fel a ignorat cerințele pct. 39 alin. 1 al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), care prevede că „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, la fel a ignorat pct. 80 alin. (1) lit. d) din RCR, care prevede că, „Conducătorul vehiculului de rută este obligat să repună în mișcare vehiculul din stație după ce a luat măsurile necesare de precauție pentru a evita accidentul în traficul rutier” și art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 „privind siguranța traficului rutier”, care în alin.(4) stipulează că: „Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic”, și ca rezultat, în preajma imobilului de pe strada Calea Orheiului nr. 97, mun. Chișinău, ignorând cerințele actelor normative expuse supra, după ce a debarcat pasagerii, a început manevra de deplasare și neluând măsurile necesare de precauție, a călcat cu roata dreapta din spate a microbusului, strivindu-i piciorul drept al pietonului - minorul Xxxxx Xxxxx, a.n. xxxxx. În rezultatul tamponării, pietonului Xxxxx Xxxxx, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 10.08.2018, i-au fost cauzate vătămări medii.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Maxim Gonța în numele inculpatului Cresiun Ivan, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea ce ține de stabilirea pedepsei complementare, privirea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an, precum și în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, cu diminuarea sumei de 20000 dispuse spre încasare, în valoare mai mică.

3.1. În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, a înaintat cerere privind examinarea cauzei în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, a recuperat parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate;

- la aplicarea pedepsei, instanța de fond i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, aplicându-i inculpatului și pedeapsa complementară cu privirea de dreptul de

a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an;

- totodată, instanța de fond a admis parțial prejudiciul moral înaintat de către partea vătămată, stabilind cuantumul de 20000 (douăzeci mii) lei, cu care inculpatul nu este de acord, deoarece acest cuantum stabilit de instanță nu este proporțional veniturilor inculpatului Cresiun Ivan;

- astfel, potrivit materialelor dosarului penal, inculpatul Cresiun Ivan este încadrat în grad de dizabilitate accentuat (f.d. 143), având și o pensie de dizabilitate în mărime de 1065,45 lei, potrivit certificatului nr. xxxxx din 27.03.2019 eliberat de către Casa Națională de Asigurări Sociale;

- la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanțele producerii accidentului rutier, comportamentul inculpatului în momentul producerii accidentului, cât și ulterior;

- ulterior producerii accidentului, inculpatul și-a manifestat grija prin faptul că a contribuit prin ajutor bănesc și anume a recuperat parțial prejudiciul material la ameliorarea situației părții vătămate;

- astfel, cuantumul prejudiciului moral stabilit de către instanță este considerabil pentru inculpat, neconforme principiului echității, deoarece ultimul nu dispune de alte mijloace financiare, decât se bucură de pensia de dizabilitate în mărime de 1065,45 lei, bani care nu îi ajung să se întrețină și va fi în imposibilitate financiară să achite părții vătămate cuantumul prejudiciului moral stabilit de către instanța de fond;

- instanța de fond la emiterea sentinței a dat corect apreciere asupra faptei săvârșite de către inculpat, dar i-a aplicat o pedeapsă neechitabilă aplicându-i pedeapsa complementară privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an și calculându-i mărimea prejudiciului moral a sumei de 20000 (douăzeci mii) lei, pe care a considerat-o ca fiind neechitabil, deoarece nu este proporțional veniturilor inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Maxim Gonța în numele inculpatului Cresiun Ivan, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Cresiun Ivan încadrarea

juridică corespunzătoare, și anume art. 264 alin. (1) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

Din textul apelului formulat de către avocatul Maxim Gonța în numele inculpatului a rezultat că sentința primei instanțe este contestată sub aspectul individualizării pedepsei penale și soluționării acțiunii civile în acest sens, partea apărării solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea ce ține de stabilirea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an, precum și în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, cu diminuarea sumei de 20000 dispuse spre încasare, în valoare mai mică.

Instanța de apel, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Cresiun Ivan a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, instanța de apel a notat că inculpatul Cresiun Ivan a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise.

Din materialele cauzei penale a rezultat că inculpatul Cresiun Ivan anterior a mai fost atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiind încetată urmărirea penală conform art. 55 Cod penal, prin ordonanța procurorului din 08.12.2011, cu tragerea lui Cresiun Ivan la răspundere contravențională (f.d. 67).

Potrivit certificatului de salariu prezentat de inculpat, în perioada anilor 2016-2018 acesta a activat la CP „Auto-Rapid” în funcția de conducător auto, având un salariu anual de circa 8000 lei (f.d. 63).

Potrivit caracteristicii prezentate de inculpat, la locul de muncă la CP „Auto-Rapid”, Cresiun Ivan se caracterizează pozitiv (f.d. 65).

La data de 16.11.2018 inculpatul a achitat cet. Gavrilița Valeri, reprezentantul

legal al părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx suma de 2000 lei, în contul prejudiciului material (f.d. 137).

În conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut în privința inculpatului Cresiun Ivan circumstanțe atenuante - căința sinceră, caracteristica pozitivă la locul de muncă, repararea benevolă parțială a prejudiciului.

Instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului Cresiun Ivan au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală, la data comiterii faptei, prevedea pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Instanța de apel a notat că, pedeapsa complementară „privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport”, pentru componența de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, este o pedeapsă alternativă și nu obligatorie, încât legiuitorul a indicat în sancțiunea normei penale incriminate „cu sau fără”.

Tot în acest context, s-a indicat faptul că, pedeapsa complementară prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, se atribuie doar cazului stabilirii pedepsei cu închisoare.

Cu referire la argumentele apelantului privind excluderea pedepsei complimentare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, or, în speță instanța de fond a statuat corect asupra necesității aplicării pedepsei complimentare.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul Cresiun Ivan nu a dorit să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă, indicând că nu are bani nici pentru țigări.

Prin cererea de apel, avocatul M. Gonța în interesul inculpatului Cresiun Ivan nu a contestat sentința în partea stabilirii pedepsei principale, ci doar în partea pedepsei complimentare.

Conform construcției normative a art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complimentară are un caracter alternativ, fiind reglementată sintagma „cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani”.

În speță, instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a exclude pedeapsa complimentară, stabilită de către instanța de fond - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că inculpatul Cresiun Ivan anterior a mai fost atras la răspundere penală

pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiind încetată urmărirea penală conform art. 55 Cod penal, prin ordonanța procurorului din 08.12.2011, cu tragerea lui Cresiun Ivan la răspundere contravențională.

În ceea ce privește dezacordul părții apărării cu stabilirea cuantumului prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, instanța de apel a indicat că conform art. 1422 Cod Civil al RM, (1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe fizice și psihice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea în calitate de sancțiune administrativă a arestului sau a muncii corecționale și în alte cazuri prevăzute de lege.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul legal al părții vătămate minore Gavrilița Valeri a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului în beneficiul acestuia a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 50 000 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 10.08.2018, pietonului Xxxxx Xxxxx, i-au fost cauzate: fractura închisă în treimea medie a ambelor oase a gambei pe dreapta cu deplasarea fragmentelor cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, excoriații la nivelul genunchiului stâng, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui corp contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie.

Potrivit certificatului de salariu prezentat de inculpat, în perioada anilor 2016-2018 acesta a activat la CP „Auto-Rapid” în funcția de conducător auto, având un salariu anual de circa 8000 lei (f.d. 63).

La data de 16.11.2018 inculpatul a achitat cet. Gavrilița Valeri, reprezentantul legal al părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx suma de 2000 lei, în contul prejudiciului material (f.d. 137).

Instanța de apel cercetând materialele cauzei a respins solicitarea părții apărării

privind reducerea cuantumului prejudiciului moral stabilit de către prima instanță, or, la evaluarea daunelor morale, instanța de fond a ținut cont de faptul că părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, care avea vârsta de 4 ani la data accidentului rutier, i-au fost cauzate prin infracțiune vătămări medii, copilul urmând un tratament spitalicesc și recuperare de lungă durată, fizioterapie și masaj, suferind o traumă psihologică, având nevoie de consultațiile psihologului și logopedului pentru a trata fobia față de transport, dereglările în comportament, deficitul de atenție, hiperactivitatea (fapt ce se confirmă prin actele medicale prezentate), precum și de faptul că de pe urma infracțiunii au avut de suferit un stres psiho-emoțional și părinții copilului, mama acestuia fiind însărcinată, astfel că tatăl Gavrilița Valeri a fost supus unui stres psihologic continuu în legătură cu sănătatea membrilor familiei.

Totodată, instanța de apel a reținut că la stabilirea cuantumului despăgubirilor morale, instanța de fond a ținut cont de faptul că inculpatul este încadrat în grad de dizabilitate accentuat (f.d. 143), având o pensie de 968 lei (f.d. 142) și nu este angajat în câmpul muncii.

Astfel, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond privind încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan în beneficiul părților civile Gavrilița Valeri și Xxxxx Xxxxx prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei, ceea ce reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de reclamant, în coraport cu suferințele fizice și psihice la care a fost supus și consecințele survenite, precum și cu poziția socială și economică a inculpatului.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, cât și în apel drepturile și interesele reprezentantului legal al părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx - Gavrilița Valeri au fost reprezentate de avocatul Tatiana Iovu.

Prin sentință, instanța de fond a dispus încasarea din contul inculpatului Cresiun Ivan în beneficiul părții civile Gavrilița Valeri cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul legal al părții vătămate minore Gavrilița Valeri a prezentat bonul de plată seria QL, nr. 214505 prin care s-a atestat că pentru reprezentarea intereselor părții civile Gavrilița Valeri în instanța de apel de către avocatul Tatiana Iovu, ultimul a achitat suma de 3000 (trei mii) lei.

Conform art. 229 alin. (1) Cod procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

Totodată, în conformitate cu art. 90 Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.

Potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, (1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În contextul circumstanțelor de fapt și normelor de drept indicate supra, instanța de apel a conchis asupra necesității de a încasa de la inculpatul Cresiun Ivan în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate minore Gavrilița Valeri suma de 3 000 (trei mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică prestată de avocatul Tatiana Iovu în instanța de apel.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatului, Gonța Maxim, prin care solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în partea ce ține de stabilirea pedepsei complementare – privarea de a conduce mijloace de transport pe un termen 1 (unu) an, precum și în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, cu diminuarea sumei de 20 000 lei dispuse spre încasare din contul inculpatului, în valoare mai mică.

În motivarea recursului invocă următoarele:

- instanțele de judecată inferioare au admis o inacțiune în sensul alegațiilor părții apărării, atât în cadrul examinării în instanța de fond, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, în sensul individualizării incorecte a pedepsei aplicate inculpatului, ori, ambele instanțe au pledat pentru stabilirea unei pedepse prea aspre în coraport cu situația reală în care se află inculpatul.

Astfel, potrivit sentinței din 25.03.2019, instanța corect a stabilit și constatat circumstanțele de fapt, însă la aplicarea pedepsei i-a stabilit o pedeapsă prea aspră, aplicându-i inculpatului Cresiun Ivan și o pedeapsă complimentară cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an pe care o considerăm a fi ilegală;

- totodată, instanțele inferioare au admis parțial pretențiile părților vătămate în sensul prejudiciului moral stabilind cuantumul de 20 000 lei cu care inculpatul nu este deacord, deoarece acest cuantum stabilit de instanțe nu este proporțional veniturilor inculpatului Cresiun Ivan.

Astfel, potrivit materialelor dosarului penal, inculpatul este încadrat în gradul de dizabilitate accentuat, având și o pensie de dizabilitate în mărime de 1065,45 lei,

fapt adevărat de certificatul nr. xxxxx din 27.03.2019 eliberat de către CNAS;

- instanțele inferioare nu au luat în considerație argumentele și probele reflectate supra, admițând în acest fel stabilirea unei pedepse prea aspre în raport cu veniturile inculpatului în sensul achitării sumei adjudecate în calitate de prejudiciu moral suferit de către părțile vătămate, ori, inculpatul pur și simplu nu este în stare să achite acești bani, și drept consecință nici scopul educativ dar și reparatoriu al legii penale în raport cu părțile vătămate nu v-a fi atins anume din considerentul că inculpatul nu are această sumă de bani pentru a fi achitată;

- un alt aspect la fel de important de care nu au ținut cont instanțele inferioare, este faptul că o dată ce s-a admis spre încasare din contul inculpatului a unei astfel de sume de bani în favoarea părților vătămate, urma să fie dispusă aplicarea pedepsei închisorii pentru o perioadă de 6 luni cu suspendarea executării acesteia conform art. 90 Cod penal, fără a mai stabili și aplica pedeapsa complementară de privare de dreptul de a conduce autovehicule pe un termen de 1 an din simplul considerent că inculpatul are ocupația de șofer, activitate din care rezultă toate veniturile acestuia;

- odată ce instanțele nu aplicau pedeapsa complementară, inculpatul urma să activeze în calitate de șofer, în acest fel câștigând bani inclusiv pentru achitarea către părțile vătămate a prejudiciului moral adjudecat prin hotărârile instanțelor.

Considerăm că doar astfel, efectul legii penale urma să atingă efecte maxime, atât în privința reeducării inculpatului, cât și în sensul satisfacerii prejudiciilor suferite de către părțile vătămate în urma accidentului rutier.

Aceste circumstanțe instanțele inferioare aveau posibilitatea de a le analiza, cu atât mai mult că prevederile codului penal la art 264 alin. (1) permit instanței de a aplica „...închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani. ”

Aceste argumente capătă un plus valoare reieșind inclusiv din faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, s-a căit sincer, și mai ales, acțiunile ultimului imediat după producerea accidentului rutier indică asupra faptului că inculpatul poate fi reeducat prin aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea aplicată de către instanțele de judecată inferioare prin hotărârile emise.

6. La recursul ordinar declarat de avocatul inculpatului, Gonța M., în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale

cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu respectivele circumstanțe invocate în recursul ordinar al avocatului inculpatului, Gonța M. (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4.1.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 264 alin (1) Cod penal, persoana care a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației, ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității

corporale sau a sănătății, este pasibilă de pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani, aplicarea pedepsei complementare față de inculpat fiind obligatorie de fapt și de drept, având în vedere necesitatea atingerii scopului pedepsei penale privind corectarea și reeducarea acestuia, dar și neadmiterea de încălcări pe viitor.

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4.1. din decizie*).

Pe lângă aceasta, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părții vătămate.

Or, conform art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, *instanța de judecată ia în considerare* suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. *Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată* în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. *Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată*, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În același timp, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, cât și în latura civilă.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4.1. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Cresiun Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 martie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana